

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان ایرانگردی و جهانگردی

ضوابط معماری، ساختمانی و درجه بندی مهمانخانه های سراسر کشور

فرم درجه بندی مهمانخانه های کشور

نام هتل: شهرستان: استان: تاریخ درجه بندی:

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۱	رعایت این ضوابط از تاریخ ابلاغ برای طراحی و احداث کلیه مهمانخانه ها (هتلها) در سراسر کشور لازم الاجرا می باشد.	*	*	*	*	*			
۲	رعایت این ضوابط با استثنای ماده ۳ برای ساختمانهای موجودی که بعد از تاریخ ابلاغ این ضوابط با تبدیل آنها به مهمانخانه (هتل) نهایتاً تا سه ستاره موافقت خواهد شد لازم الاجرا می باشد.	*	*	*					
۳	حداقل تعداد اتاق برای مهمانخانه های احداثی برابر است با:	۸	۱۵	۲۰	۴۰	۷۰			در موارد استثنائی و وجود موقعیت و شرایط خاصی که مراتب توسط کارشناس فنی بصورت گزارش مستدلی ارائه و مورد قبول کمیته فنی جهانگردی واقع شود می توان اعداد ذکر شده را تا حد قابل قبول تقلیل داد.
۴	حداقل تعداد اتاق (مسافر) برای مهمانخانه های تبدیلی برابر است با:	۱۰	۱۵	۲۰					در موارد استثنائی و وجود موقعیت و شرایط خاصی که مراتب توسط کارشناس فنی بصورت گزارش مستدلی ارائه و مورد قبول کمیته فنی جهانگردی واقع شود می توان اعداد ذکر شده را تا حد قابل قبول تقلیل داد.
۵	طرح ساختمانهای احداثی و ساختمانهای تبدیلی در مناطق حفاظت شده از نظر معماری و شهرسازی باید به تایید سازمان میراث فرهنگی کشور نیز برسد.	*	*	*	*	*			اسامی این مناطق از طرف سازمان میراث فرهنگی کشور اعلام خواهد شد.
۶	نقشه های معماری، محاسباتی و تاسیساتی که توسط متقاضی ارائه می شود باید به ترتیب توسط مهندسان آرشیوتکت، محاسب و تاسیساتی که دارای پروانه اشتغال بکار از وزارت مسکن و شهرسازی هستند تهیه و با درج تاریخ، امضاء شوند (ارائه فتوکپی پروانه اشتغال بکار الزامی است).	*	*	*					

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
	تبصره: طرح مهمانخانه های ۴ و ۵ ستاره باید توسط مهندسان مشاور درجه بندی شده سازمان برنامه و بودجه تهیه شود.				*	*			
	نقشه هائیکه توسط متقاضی جهت تایید و صدور مجوز باید ارائه شود عبارتند از: الف: یک برگ نقشه $\frac{1}{2000}$ (تهیه شده در سازمان نقشه برداری کل کشور) که محل زمین یا ساختمان بر روی آن مشخص شده و به تایید شهرداری محل یا دفتر فنی استان و یا اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط رسیده باشد.	*	*	*	*	*			
	ب: کروکی موقعیت زمین و یا ساختمان تبدیلی که خيابانها، ساختمانها، تاسیسات و مناظر اطراف آن تا شعاع حداقل ۲۰۰ متری باید مشخص شده و به تایید اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه نیز رسیده باشد.	*	*	*	*	*			
	ج: نقشه های معماری شامل نقشه های: مجموعه و محوطه سازی، کلیه طبقات، مقاطع طولی و عرضی، نماها(باید مناسب مهمانخانه طراحی شده و با مقیاس بزرگتری نشان داده شود)، پارکینگ (مانور اتومبیلها مشخص شده باشد)، نقشه های جزئیات از قسمتهای مخصوصی که طرح داده شده، نقشه معماری داخلی (نحوه قرارگیری مبلمان و تجهیزات) اطاقها (با مقیاس بزرگتر)، ضمنا طرح حتی المقدور باید با رعایت شرایط اقلیمی و معماری محلی تهیه شود.	*	*	*	*	*			
	تبصره: در مهمانخانه های سه، چهار و پنج ستاره نقشه معماری داخلی نشیمن (لابی)، سالنها و قسمتهای مورد لزوم نیز ضروری است.				*	*			
	د: نقشه های محاسباتی شامل کلیه نقشه های لازم	*	*	*	*	*			
	ه: نقشه های تاسیساتی شامل کلیه نقشه های الکتریکی و مکانیکی	*	*	*	*	*			
	تبصره ۱: برای هتلها ۳ و ۴ ستاره و در موارد لزوم برای هتلها ۱ و ۲ ستاره سیستم دفع فاضلاب و زباله باید مشخص و به تایید سازمان حفاظت از محیط زیست و یا اداره بهداشت محیط منطقه برسد.	*	*	*	*	*			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
	تبصره ۲: نقشه های محاسباتی و تاسیساتی باید توسط متقاضی و پس از تایید نقشه های معماری ارائه شود.	*	*	*	*	*			
	مناسب بودن زمین پیشنهادی و یا محل ساختمان تبدیلی باید پس از بازدید و تایید کارشناس معماری و یا ساختمانی به تایید کمیته فنی جهانگردی نیز برسد.	*	*	*	*	*			
۸	تبصره: زمین یا ساختمان باید دسترسی مستقیم به خیابان با حداقل عرض مندرج در ستونهای مقابل داشته و باید از مکانهایی از قبیل تعمیرگاههای بزرگ، پمپ بنزین، مراکز نظامی، بیمارستانها و ... که از نظر بهره برداری همساز و متناسب با مهمانخانه ها نیستند بدور باشد.	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۵			
۹	حداقل مساحت زمین لازم جهت مهمانخانه بر حسب درجه به متر مربع برابر است با:	۴۰۰	۵۰۰	۷۰۰	۱۲۰۰	۱۵۰۰			در موارد استثنائی، نیاز مبرم و موقعیت خاص که مراتب توسط کارشناس فنی بصورت گزارش مستدلی ارائه و مورد موافقت کمیته فنی جهانگردی واقع شود می توان مساحت زمین را تا حد قابل قبول تقلیل داد.
۱۰	حداکثر نسبت زیر بنای هر طبقه (به استثنای زیر زمین و پارکینگ) به مساحت زمین برابر است با:	٪۸۰	٪۷۵	٪۷۰	٪۶۵	٪۶۰			در موارد استثنائی، نیاز مبرم و موقعیت خاص که دلایل بصورت گزارش مستدلی ارائه و مورد موافقت کمیته فنی جهانگردی واقع شود، می توان نسبتهای ذکر شده را تا حد قابل قبول افزایش داد.
	تبصره: نسبتهای ذکر شده زمانی قابل اعمال است که مغایر ضوابط شهرداری محل یا دستگاه ذیربط محلی نباشد.	*	*	*	*	*			
۱۱	نصف مساحت محوطه (فضای باز) باید به فضای سبز اختصاص داده شود.	*	*	*	*	*			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
	پارکینگ: در صورتیکه شهر یا محل تاسیس دارای طرح جامع و تفصیلی باشد تعداد پارکینگ جهت اتومبیل سواری باید برابر تعداد معین شده در طرح جامع یا تفصیلی باشد در غیر این صورت بازاء تعداد اطاق مهمان ذکر شده در ستونهای مقابل یک واحد پارک در نظر گرفته شود.	۶	۵	۵	۵	۵			
	تبصره: در هر صورت تعداد پارکینگ پیش بینی شده نباید از اعداد مندرج در ستونهای مقابل کمتر باشد:	۴	۸	۱۲	۲۰	۳۰			
	مشخصات پارکینگ: الف: از هر خیابان یا کوچه فقط یک راه ورودی برای پارکینگ مجاز خواهد بود مگر آنکه طول زمین بیش از ۲۰ متر باشد که در این صورت می توان از دو درب ورودی برای پارکینگ استفاده نمود.	*	*	*	*	*			
	ب: حداقل ارتفاع ورودی پارکینگ ۲ متر می باشد.	*	*	*	*	*			
	ج: زیر زمین بمنظور استفاده پارکینگ باید دارای دسترسی مستقیم به طبقات باشد (پله و آسانسور).	*	*	*	*	*			
	د: حداقل عرض رامپ جهت دسترسی به پارکینگ برای حداکثر ۲۰ واحد ۳/۵ متر و از ۲۰ واحد به بالا حداقل ۵ متر است. ضمناً می توان دو راه ورودی و خروجی هر یک به عرض ۳/۵ متر پیش بینی نمود (با در نظر گرفتن بند الف).	*	*	*	*	*			
	و: فضای لازم برای هر پارکینگ ۳*۵ متر می باشد و چنانچه پارک دو اتومبیل در کنار یکدیگر پیش بینی شود فضایی معادل ۵*۵ متر مربع (محور به محور ستون) موزد نیاز بوده ضمناً عرض مسیر مانور اتومبیل باید ۵ متر (محور به محور) پیش بینی گردد (اتومبیلها نباید هنگام ورود و خروج مزاحم یکدیگر باشند).	*	*	*	*	*			
	ز: در مواقیکه پارکینگ در فضای باز پیش بینی میگردد سطح لازم برای هر اتومبیل ۱۵ متر مربع یعنی ۳*۵ متر باید در نظر گرفته شود.	*	*	*	*	*			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
	<p>تبصره ۲: چنانچه هتل دارای سالنهای متعدد از قبیل جشنها، کنفرانس، برگزاری مراسم، سمینارها و یا رستوران و تریا در ارتباط با خارج مهمانخانه باشد علاوه بر تعداد پارکینگ ذکر شده باید متناسب با ظرفیت سالنها واحد پارکینگ اضافه شود و یا اینکه پارکینگ های اختصاصی دیگری در محل یا محلهای مناسب و مجاور مهمانخانه به تعداد لازم پیش بینی شود.</p>	*	*	*	*	*			
۱۳	<p>ورودی مهمانخانه ها</p> <p>درب ورودی مهمانخانه باید عریض و کاملاً مشخص باشد و به خیابان باز شود.</p> <p>در صورت وجود شرایط خاص اقلیمی باید از دو درب مقابل یکدیگر (با فاصله مناسب) استفاده گردد. ضمناً مقابل درب ورودی مهمانخانه حتی المقدور باید محلی جهت توقف و انتظار وسائط نقلیه بمنظور پیاده یا سوار کردن مهمانان مهمانخانه در نظر گرفته شود بطوریکه وسائط نقلیه بوسیله آن بتوانند خود را از کوچه یا خیابان کنار کشیده و در داخل محوطه مهمانخانه و مقابل درب ورودی، مهمانان را پیاده یا سوار نمایند.</p>			*	*	*			
۱۴	<p>سرسرای ورودی شامل: پیش خوان (پذیرش مجهز به سیستم رایانه)، صندوق امانات، قسمت نشیمن و استراحت (لابی) با سرویسهای بهداشتی مجزای زنانه و مردانه (در محل مناسب). مساحت سالن نشیمن (لابی) مهمانخانه یک ستاره به نسبت هر اطاق حداقل ۰/۹ متر مربع و دو ستاره حداقل ۱/۱ متر مربع مشروط بر آنکه حداقل به ترتیب از ۱۵ تا ۲۰ متر مربع کمتر نباشند.</p>	*	*						
۱۵	<p>سرسرای ورودی شامل: پیش خوان (پذیرش و اطلاعات مجهز به سیستم رایانه)، محل انتظار، سالن نشیمن (لابی) با امکان پذیرایی (نوشیدنیهای سرد و گرم) با پیش بینی محلی برای تماشای تلویزیون، اداری و حسابداری، تلفن خانه، صندوق امانات، اتاقک نگهداری موقت چمدانهای مهمانان و سرویسهای بهداشتی مجزای زنانه و مردانه (در محل مناسب)، حداقل مساحت سالن نشیمن (لابی) برای مهمانخانه سه ستاره به نسبت هر اطاق ۱/۳ متر مربع می باشد مشروط بر آنکه مساحت نشیمن (لابی) از ۶۰ متر مربع کمتر نباشد.</p>			*					

ملاحظات	درجه متعلقه	وضع موجود	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره	شرح مشخصات	رتیف
			*	*				<p>سرسرای ورودی شامل: پیش خوان (اطلاعات)، پذیرش مجهز به سیستم رایانه، ذخیره اطاق، صندوق (دار)، صندوق امانات، اطاقک نگهداری موقت چمدانهای مهمانان، محل انتظار، سالن نشیمن (لابی) با امکان پذیرائی (نوشیدنیهای سرد و گرم) با پیش بینی محلی برای تماشای تلویزیون و سرویسهای مجزای زنانه و مردانه در محل مناسب.</p> <p>حداقل مساحت سالن نشیمن (لابی) به نسبت هر اطاق برای هتل چهارستاره ۱/۷۵ متر مربع و برای پنج ستاره ۲ متر مربع می باشد مشروط بر آنکه مساحت سالن نشیمن (لابی) برای مهمانخانه چهار ستاره از ۱۵۰ متر مربع و برای مهمانخانه پنج ستاره از ۲۰۰ متر مربع کمتر نباشد.</p>	۱۶
			*	*				<p>امور اداری شامل اطاق مدیر، معاون، حسابداری، کارگزینی و غیره در همکف یا حداکثر با یک طبقه اختلاف سطح از همکف و یا در محل مناسب باید پیش بینی شود.</p>	۱۷
			۳	۳	۲	۱	۱	<p>تلفن عمومی با کابین مخصوص در محل مناسب سرسرای ورودی حداقل به تعداد:</p>	۱۸
			*	*	*			<p>تلفن مخصوص تماسهای راه دور حداقل یک کابین در محل مناسب سرسرای ورودی</p>	۱۹
رستورانیکه پنجره به فضای آزاد داشته باشد مناسب تر است.			۱/۸	۱/۵	۱/۲			<p>سالن رستوران باید متناسب با وضع مهمانخانه در نظر گرفته شود و بازاء هر اطاق حداقل سطح لازم به متر مربع برابر است با:</p>	۲۰
						۱/۲	-	<p>تبصره ۱: وجود رستوران در مهمانخانه های یک و دو ستاره اجباری نیست و در صورت وجود، بازاء هر اطاق حداقل سطح لازم به متر مربع برابر است با:</p>	
						*	*	<p>تبصره ۲: در هر صورت مساحت سالن رستوران نباید در مهمانخانه یک ستاره از ۴۰ مترمربع و در دو ستاره از ۵۰ متر مربع کمتر باشد.</p>	
						*	*	<p>تبصره ۳: وجود صبحانه خوری در مهمانخانه های یک و دو ستاره متناسب با ظرفیت آنها اجباری است.</p>	

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
	تبصره ۴: رستوران مهمانخانه بخصوص رستورائیکه در آن علاوه بر مهمان مقیم هتل، از افراد غیر نیز پذیرائی می شود گذشته از اینکه مساحت آن باید متناسب و بزرگتر در نظر گرفته شود لازم است ضمن ارتباط مستقیم با داخل مهمانخانه دارای درب ورودی مستقل به خیابان بوده و یا اینکه راه ارتباطی آن (مخصوصا در مورد رستورائیکه در طبقات بالا و یا زیر زمین قرار دارند) طوری در نظر گرفته شود که مزاحم فضاهای داخل مهمانخانه بخصوص سالن نشیمن (لابی) نشده و محل آسایش مسافرن نشود.	*	*	*	*	*			
۲۱	سایر رستورانها شامل رستورانهای سنتی و رستورانهای اختصاصی					*			
۲۲	حداقل نسبت مساحت آشپزخانه به مساحت رستوران برابر است با:	۴۰٪	۴۵٪	۵۰٪	۵۵٪	۶۰٪			
۲۳	آشپزخانه باید مجهز و شامل قسمتهای آماده سازی، تهیه غذاهای سرد و گرم و شستشوی ظروف مطابق با مقررات و آئین نامه های بهداشتی بوده و دارای پنجره با سطحی مناسب به فضای آزاد باشد.	*	*	*	*	*			
۲۴	آبدارخانه متناسب با ظرفیت سالن رستوران.			*	*	*			
۲۵	فضای لازم (فیلتر) بین رستوران و آشپزخانه متناسب با سطح آشپزخانه جهت جلوگیری از پخش بو، سر و صدا و دید با پیش بینی تهویه هوا.			*	*	*			
۲۶	سرویسهای بهداشتی مجزای زنانه و مردانه به تعداد مناسب جهت مهمانان با پیش ورودی (فیلتر) در مجاورت سالن رستوران.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۵: پیش ورودی (فیلتر) جهت سرویسهای بهداشتی مهمانخانه های ۱ و ۲ ستاره در صورت عدم امکان الزامی نمی باشد.	*	*						

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۲۷	سالن چایخانه (کافی شاپ) و آبدارخانه مخصوص آن متناسب با موقعیت و ظرفیت آشپزخانه، این سالن باید در مجاورت فضاهای عمومی از قبیل سالن نشیمن (لابی) مشرف به خیابان و یا به مناظر زیبای اطراف پیش بینی شود.				*	*			
۲۸	کافه تریا در مجاورت سالن نشیمن			*	*	*			
۲۹	مغازه های مختلفی از قبیل گلفروشی، عطریات، جواهرات، غرفه صنایع دستی، عتیقه فروشی، نمایشگاه و سایر مغازه های مناسب مهمانخانه را می توان در نظر گرفت مشروط بر آنکه ورودی به خیابان یا معابر نداشته باشند.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۱: پیش بینی مغازه های مذکور و یا تعدادی از آنها در مهمانخانه های ۴ و ۵ ستاره الزامی است.				*	*			
	تبصره ۲: پیش بینی مراکز و مجموعه های تجاری در مجاورت مهمانخانه بلامانع است مشروط بر آنکه ارتباط مستقیم به مهمانخانه نداشته و دارای ورودی مستقل از معبر یا خیابان باشد.	*	*	*	*	*			
۳۰	تبصره ۳: احداث مهمانخانه بر روی پاساژ مجاز نمی باشد مگر آنکه موقعیت زمین بنحوی باشد که بتوان برای پاساژ ورودی مستقلی به فاصله مناسب از ورودی مهمانخانه در نظر گرفت در این صورت سرسرای ورودی و سالن نشیمن (لابی) باید در طبقه همکف و اتاقهای مهمانان حداکثر در طبقه دوم پیش بینی شود. ضمناً سقف پاساژ نباید به حیاط خلوت اتاقهای مهمانان ارتباط داشته باشد.		*						
	آرایشگاه مردانه و زنانه مجزا				*	*			
۳۱	واکسی.				*	*			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۳۲	غرفه فروش کتب، مجلات، روزنامه، فیلم و اسلاید.				*	*			
۳۳	دفتر خدمات تاکسی برای مهمانان مهمانخانه.				*	*			
۳۴	باجه ذخیره بلیط مسافرت و خدمات فرهنگی.				*	*			
۳۵	باجه امور بانکی و ارزی.				*	*			
۳۶	باجه دورنویس، تفکس، پست و تلگراف.				*	*			
۳۷	غرفه عرضه شیرینی، شکلات و امثال آن.				*	*			
۳۸	محل برگزاری نمایشگاههای هنری.				*	*			
۳۹	حداقل مساحت اتاق یکنفره با تخت خواب به ابعاد ۱*۲ بدون احتساب فضای حمام و راهرو ورودی به متر مربع برابر است با:	۹	۱۰	۱۲	۱۳	۱۴			
	تبصره: حداقل ۱۵٪ از تعداد کل اتاقهای مهمانان باید یک نفره باشد.	*	*	*	*	*			در موارد خاص این درصد با موافقت کمیته فنی جهانگردی قابل تغییر است.
۴۰	حداقل مساحت اتاق دو نفره یک تخته با تخت خواب با ابعاد ۱/۵*۲ متر و بدون احتساب فضای حمام و راهرو و ورودی به متر مربع برابر است با:	۱۱	۱۲	۱۴	۱۶	۱۷			
	تبصره: حداقل ۳۰٪ از تعداد کل اتاقهای مهمانان دو نفره یک تخته باشد.	*	*	*	*	*			در موارد خاص این درصد با موافقت کمیته فنی جهانگردی قابل تغییر است.
۴۱	حداقل مساحت اتاق دو نفره دو تخته با ابعاد هر تخت با ابعاد هر تخت ۱*۲ متر و بدون احتساب فضای حمام و راهرو ورودی به متر مربع برابر است با:	۱۲	۱۴	۱۵	۱۷	۱۸			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۴۲	کلیه اتاقها باید دارای نور طبیعی باشند و ارتفاع کف پنجره نباید از ۱ متر بیشتر باشد و سطح پنجره ها نیز باید متناسب با اقلیم منطقه در نظر گرفته شود.	*	*	*	*	*			
۴۳	اتاقها باید دارای گنجه توکار با حداقل عمق ۶۰ سانتی متر و ارتفاع ۲ متر در محل مناسب باشند و طول آنها حداقل برابر اعداد مندرج در مقابل باشد:	۱	۱/۲	۱/۴	۱/۶	۱/۶			
۴۴	پیش بینی محلی برای بالش و پتوی اضافی در داخل گنجه و یا در مکان مناسب اطاق (جاسازی) و محلی مناسب برای زیر چمدانی.	*	*	*	*	*			
۴۵	سرویس بهداشتی در کلیه اتاقها شامل دستشویی، توالت و زیر دوشی مجهز به دوش دیواری به مساحت حداقل ۳ متر مربع.	*	*						
	تبصره ۱: در موارد خاص با موافقت کمیته فنی جهانگردی می توان برای درصدی از اتاقها فقط دستشویی مجهز به شیر مخلوط (آب سرد و گرم) در محل مناسب اطاق پیش بینی نمود.	*	*						
	تبصره ۲: در مناطق خیلی گرم یا خیلی مرطوب داشتن دوش برای کلیه اتاقها اجباری است.	*	*						
	تبصره ۳: در طبقات برای اتاقهای فاقد سرویس بهداشتی، باید سرویسهای بهداشتی عمومی طبق مشخصات زیر در نظر گرفت: الف: فضای سرویسهای بهداشتی عمومی زنانه و مردانه باید بطور مجزا از یکدیگر در محل مناسب بگونه ای پیش بینی شود که هر یک دارای دو فضا بوده بطوریکه بتوان فضای اول را بعنوان ورودی و برای استقرار دستشوییها و فضای دوم را برای توالتها در نظر گرفت. تعداد دستشویی و توالت در هر یک از سرویسهای بهداشتی باید یک دستگاه بازاء تعداد اتاقهای بدون سرویس مندرج در ستون مقابل باشد. ب: چنانچه تعداد اتاقهای بدون سرویس بهداشتی در هر طبقه کمتر از اعداد ذکر شده در بالا باشد وجود یک دستگاه توالت ایرانی، یک دستگاه توالت فرنگی و یک دستگاه دستشویی در هر یک از سرویسهای بهداشتی عمومی مردانه و زنانه الزامی است.	*	۶	۴					

ملاحظات	درجه متعلقه	وضع موجود	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره	شرح مشخصات	ردیف
						۶	۸	<p>ج: حمامهای عمومی زنانه و مردانه باید بطور جداگانه در محل مناسب پیش بینی و هر واحد آن باید دارای فضای رختکن و فضای دوش مجزا از رختکن (بوسیله دیوار) باشد. تعداد آن باید یک دستگاه زنانه و یک دستگاه مردانه بازاء تعداد اتاقهای بدون سرویس بهداشتی مندرج در ستون مقابل باشد.</p> <p>د: چنانچه تعداد اتاقهای بدون حمام هر طبقه کمتر از اعداد ذکر شده در بالا باشد وجود یک دستگاه حمام زنانه و یک دستگاه حمام مردانه مجزا با رختکن الزامی است.</p>	
درصد پیش بینی شده باید به تأیید کمیته فنی جهانگردی برسد.			*	*	*	*	*	<p>تبصره ۴: درصدی از سرویس های بهداشتی اتاقها و سرویسهای بهداشتی عمومی، با توجه به موقعیت و نیاز مهمانان (بیمار اقلیتهای مذهبی و اتباع خارجی) باید دارای توالت فرنگی باشند.</p>	
			*	*	*			<p>تبصره ۵: در صورت تعبیه توالت فرنگی در اتاقها، نصب بیده ضروری است.</p>	
						*	*	<p>تبصره ۶: فضای توالت، دستشویی ها و حمامهای عمومی مردانه و زنانه باید در عین مستقل بودن، در محل مناسب (انتهای راهروها) و دور از یکدیگر پیش بینی شوند.</p>	
			*	*	*	*	*	<p>تبصره ۷: فضای سرویس های بهداشتی عمومی باید به فضای باز یا حیاط خلوت که اتاقها از آن تهویه نمی شوند پنجره داشته باشد.</p>	
			*	*	*	*	*	<p>تبصره ۸: فضای سرویسهای بهداشتی عمومی باید طوری طراحی شود که با باز کردن درب ورودی آن ها داخل فضای دستشویی ها دیده نشود.</p>	
			*	*	*	*	*	<p>تبصره ۹: محل شستشوی زمین شوی ها، سطل آشغال و وسائل نظافت مهمانخانه شامل حوضچه ئی با آب سرد و گرم و محلی برای نگهداری مواد پاک کننده و ضد عفونی کننده باید در قسمت جداگانه ای از فضای سرویسهای بهداشتی عمومی پیش بینی شود.</p>	

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۴۶	در مهمانخانه های سه ستاره که کلیه اتاقها دارای سرویس بهداشتی اختصاصی می باشند در هر طبقه و در انتهای راهرو طبقات باید یک دستگاه توالت ایرانی با دستشویی پیش بینی شود.			*					
۴۷	سرویس بهداشتی در کلیه اتاقها شامل دستشویی، توالت و زیر دوشی یا وان مجهز به دوش دیواری (متحرک) به مساحت حداقل (متر مربع)			۲/۵					
۴۸	سرویس بهداشتی در کلیه اتاقها شامل دستشویی، توالت و وان یا زیر دوشی مجهز به دوش دیواری (متحرک) به مساحت حداقل (متر مربع).				۴	۴			
۴۹	در صورتیکه در یک مهمانخانه، اتاقهای مرتبط (کانکت) در نظر گرفته شود هر کدام از اتاقهای مرتبط باید به تنهایی کلیه ضوابط و شرایط مورد نیاز یک اتاق مستقل را داشته و در ضمن در ارتباطی بین دو اتاق باید مضاعف (دو در) باشد.	*	*	*	*	*			
۵۰	سوئیت باید شامل اتاق خواب، فضای نشیمن با نور طبیعی برای هر دو فضا باشد و نشیمن باید مجهز به تلویزیون و میز تحریر، آبدارخانه کوچک با کابینت در محل مناسب بصورت باز یا بسته و مجهز به هود، فر برقی، یخچال، و سرویس بهداشتی (توالت، دستشویی و وان یا زیردوشی مجهز به دوش دیواری و یا متحرک) به نسبت حداقل ۱۰٪ اتاقهای مهمانان باشد.				*	*		اتاق خواب و نشیمن باید طوری طراحی شوند که هر دو دارای پنجره به فضای خارج بوده و در ضمن ارتباط معماری مناسبی با هم داشته باشند.	
	تبصره: در صورت پیش بینی سوئیت برای هتل های سه ستاره و پایین تر، رعایت مفاد ماده فوق الزامی است.	*	*	*					
۵۱	آپارتمان به تعداد مورد نیاز شامل اتاقهای خواب، سالن پذیرایی، نهارخوری مجهز به تلویزیون، میز تحریر، آشپزخانه کوچک مجهز به هود و فر برقی، یخچال و کابینت، سرویسهای بهداشتی (توالت، دستشویی و وان یا زیر دوشی مجهز به دوش	*	*	*				اتاقهای خواب و سالنها باید طوری طراحی شوند که هر کدام دارای پنجره به فضای آزاد باشند.	

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۵۲	واحد مسکونی مدیر: در صورت پیش بینی، باید حتی المقدور مستقل از ساختمان مهمانخانه و بصورت مجزا در محوطه، دور از دید مستقیم میهمانان و کارکنان در نظر گرفته شود. در صورت عدم امکان، می توان بصورت سوئیت یا آپارتمان مستقل در ساختمان مهمانخانه و با ورودی جداگانه در نظر گرفت.	*	*	*	*	*			
۵۳	پیش بینی بالکن (تراس) در صورت وجود چشم انداز زیبا نظیر دریا، جنگل، پارک و غیره	*	*	*	*	*			
۵۴	در صورت پیش بینی بالکن (تراس) برای اطاقهای مهمانان باید علاوه بر مجزا بودن و عدم امکان دسترسی به یکدیگر، مشرف به هم نیز نباشند.	*	*	*	*	*			
۵۵	ارتفاع اتاق مهمان نباید در سقفهای افقی از ۲/۶۰ متر و در سقفهای شیب دار بطور متوسط از ۲/۴۰ متر کمتر باشد. ضمناً حداقل ارتفاع پایین ترین قسمت سقف شیبدار در داخل اطاق نباید از ۲/۲۰ متر کمتر باشد.	*	*	*	*	*			
۵۶	دیوارهای مشترک بین دو اطاق جهت جلوگیری از انتقال صوت باید با آجر سفالی تیغه (مجوف) یا مشابه به ضخامت حداقل برابر اعداد مندرج در مقابل اجراء شود. بدیهی است در صورت استفاده از سایر مصالح ساختمانی، عملکرد آن باید حداقل مطابق عملکرد آجرهای مذکور باشد.	۹	۹	۱۹					

ملاحظات	درجه متعلقه	وضع موجود	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره	شرح مشخصات	ردیف
			۹	۹				دیوارهای مشترک بین دو اتاق جهت جلوگیری از انتقال صوت باید بصورت دو جداره (با فاصله استاندارد) با آجر سفالی تیغه (مجوف) یا مشابه هر کدام به ضخامت حداقل برابر اعداد مندرج در مقابل اجراء شود. بدیهی است در صورت استفاده از سایر مصالح ساختمانی، عملکرد آن باید حداقل مطابق عملکرد دیوار دو جداره مذکور باشد.	۵۷
			*	*	*			پیش بینی محل مناسبی در طبقات برای ارائه خدمت به اتاقها که این محل باید فقط با یک درب به راهرو و طبقات ارتباط داشته و شامل سه فضای مجزا به شرح ذیل باشد: فضای اول بعنوان آبدارخانه که بوسیله درب مذکور به راهروی طبقات ارتباط داشته و محل استقرار ماشین یخ ساز و آب سرد کن می باشد. فضای دوم بعنوان خانه داری که بوسیله یک درب به آبدارخانه مرتبط شده و برای نگهداری پتو، ملحفه و ... در نظر گرفته می شود. فضای سوم نیز پله خدماتی و محل استقرار آسانسور حمل بار (به تعداد مورد نیاز) است که این پله و آسانسور (ها) به آشپزخانه منتهی گردیده و در طبقات بوسیله یک درب به خانه داری مرتبط می شود.	۵۸
						*	*	تبصره ۱: در هتلها یک و دو ستاره نیز در صورت لزوم در هر طبقه باید محل مذکور پیش بینی شود.	
			*	*	*	*	*	تبصره ۲: در صورت پیش بینی کانالی جهت انداختن ملحفه، این کانال باید از خانه داری طبقات به قسمت رختشویخانه (لاندری) منتهی گردد.	
			*	*	*	*	*	تبصره ۳: قفسه پله خدمات باید بطور غیر مستقیم و از طریق روم سرویس و یا آبدارخانه به آشپزخانه منتهی شده تا از پخش بوی پخت و پز آشپزخانه به طبقات جلوگیری شود.	
			*	*	*	*	*	در مهمانخانه های بیش از دو طبقه بر روی همکف باید آسانسورهای نفر بر به تعداد مورد نیاز و به ظرفیت مناسب پیش بینی شود.	۵۹

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۶۰	فضای ورودی به پله و آسانسورهای نفر بر باید متناسب و وسیع در نظر گرفته شود.	*	*	*	*	*			
۶۱	پیش بینی پله فرار در محل مناسب و مطابق اصول ایمنی (مورد تایید دستگاه ذریبط) برای ساختمانهای بیش از دو طبقه بر روی همکف.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۱: پله فرار باید بصورت باز (در فضای باز) و یا بصورت بسته با دو در ایمنی پیش بینی شود.	*	*	*	*	*			
۶۲	تبصره ۲: حداکثر فاصله پله فرار از دورترین اطاق نباید بیش از ۳۰ متر بوده و باید در طبقه همکف به محوطه باز و یا معبر عمومی منتهی شود.	*	*	*	*	*			
	پیش بینی سیستم اعلام و اطفاء حریق طبق ضوابط و تایید سازمان ایمنی و آتش نشانی و یا سازمانهای ذریبط محلی و رعایت استانداردهای بین المللی الزامی است.	*	*	*	*	*			
۶۳	اطاق های مهمانان عموماً در طبقه اول (بالای همکف) و بالاتر پیش بینی شده و حتی المقدور نباید در طبقه همکف، اطاق مهمان در نظر گرفته شود. بدیهی است در صورت پیش بینی در طبقه همکف جهت جلوگیری از شراف عابرین بداخل اطاقها ارتفاع کف پنجره نسبت به کف محوطه اطراف ساختمان نباید از ۲ متر کمتر باشد (در این صورت ارتفاع کف طبقه همکف نسبت به محوطه نباید از ۱/۲۰ متر کمتر باشد).	*	*	*	*	*			
۶۴	اطاق مهمانان معلول (جنگی) باید در اولین طبقه ایکه به اطاقهای مهمانان اختصاص داده می شود پیش بینی شود و سایر تسهیلات نیز باید بر اساس ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولین جسمی و حرکتی مصوبه مورخ ۶۸/۳/۸ شورایعالی شهرسازی و معماری ایران تامین شود.	*	*	*	*	*			
۶۵	عرض راهرو طبقات باید متناسب با طول آن بوده ولی در هر صورت تا ۱۸ متر طول نباید دارای عرضی کمتر از اعداد مقابل باشد.	*	*	*	*	*			
	تبصره: برای تامین نور طبیعی و تهویه راهروها باید حتی الامکان در انتهای راهروها و یا دیوارهای جانبی، پنجره به فضای خارج پیش بینی شود.	*	*	*	*	*			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۶۶	در صورت در نظر گرفتن اطاق مهمان در دو طرف راهرو درب ورودی اطاقها حتی الامکان نباید روبروی یکدیگر قرار گیرند.	*	*	*	*	*			
۶۷	در صورتیکه اطاق های مهمانان بناچار از نور حیاط خلوت استفاده نمایند حداکثر تا چهار طبقه نباید عرض حیاط خلوت از ۳ متر و مساحت آن از ۱۲ متر مربع کمتر باشد و بازا هر طبقه بیشتر از ۴ طبقه ۲۵ سانتی متر به عمق فضای مقابل پنجره ها باید اضافه شود.	*	*	*	*	*			حیاط خلوت جهت نظافت باید قابل دسترسی باشد.
	تبصره ۱: در مناطق گرمسیر نظیر استانهای خوزستان و سیستان و بلوچستان و ... ابعاد حیاط خلوت می تواند نیم متر کمتر از اندازه های مذکور باشد.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۲: در هر صورت ابعاد و مساحت حیاط خلوتها نباید از ابعاد تعیین شده توسط شهرداری محل کمتر باشد.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۳: راهرو طبقات، انبار ملحفه، اطاق خانه داری، نمازخانه و سایر فضاهائیکه ایجاد کننده بو (موتورخانه، سرویسهای بهداشتی و ...) نمی باشند جهت مشرف نشدن به اطاقهای مهمانان می توانند از ارتفاع حداقل ۱/۸ متر به بالا دارای پنجره به حیاط خلوت اطاقهای مذکور باشند.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۴: حیاط خلوت مربوط به اطاقهای مهمانان باید بدون سقف حتی شیشه ای و با ورقه های پلاستیکی یا فایبر گلاس بوده و مرتبط به هوای باز باشد.	*	*	*	*	*			
۶۸	حیاط خلوتها باید طوری طراحی شود که در صورت داشتن جبهه باز، مشرف به خانه های مسکونی مقابل نشوند، در غیر این صورت از حیاط خلوت و یا عقب نشینی قسمتی از ساختمان در محوطه باز باید صرفنظر نموده و یا آنرا بگونه ای مستود نمود که مشرف به خانه های مسکونی نشوند.	*	*	*	*	*			
۶۹	اطاقهای مهمانان نباید دارای پنجره های مشرف به یکدیگر و درب ورودی کتیبه دار باشند. در صورت تعبیه کتیبه باید از شیشه مشجر طرح دار، رنگی و یا جنس کدر دیگری نظیر چوب و ... استفاده شود.	*	*	*	*	*			

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۷۰	کلیه سرویسهای بهداشتی اطاقها باید به فضای باز و یا به حیاط خلوتی که اطاقها از آن نور نمی گیرند پنجره داشته و یا باید از طریق هواکشهای برقی بوسیله کانالهایی با سطح مقطع مناسب به هوای باز پشت بام مرتبط باشند.	*	*	*	*	*			
۷۱	حداقل ارتفاع کف تا زیر سقف سرویسهای بهداشتی اطاقها و سرویسهای بهداشتی عمومی نباید از ۲/۲۰ متر کمتر باشد.	*	*	*	*	*			
۷۲	حداقل ابعاد زیر دوشی باید ۸۰٪ ۸۰ سانتی متر و حداقل عرض وان ۷۰ سانتی متر و طول آن ۱۶۰ سانتی متر باشد.	*	*	*	*	*			
۷۳	کلیه توالتهای ایرانی و فرنگی تعبیه شده در سرویسهای بهداشتی عمومی و خصوصی (اطاقها) باید مجهز به فلاش تانک و یا فلاش ولو باشند.	*	*	*	*	*			
۷۴	برای کلیه لوله های اصلی عمودی فاضلاب، آب سرد و گرم و تاسیسات گرمایشی و سرمایش باید کانالهای قابل دسترسی پیش بینی شود. در طبقات، کلیه لوله های افقی تاسیسات مذکور باید در سقف کاذب اجراء شوند.	*	*	*	*	*			
۷۵	در صورت اجرای لوله کشی آب سرد و گرم سرویسهای بهداشتی عمومی و خصوصی بصورت روکار، باید موارد زیر رعایت شود: الف: در ساختمانهای تبدیلی، لوله کشی باید در داخل حفره دیوار با روکش آلومینیوم یا مشابه (با پیچ) اجراء شود تا لوله ها دیده نشوند. ب: در ساختمانهای جدید الاحداث باید حفره مناسبی در دیوار پیش بینی شده و پس از اجرای لوله کشی، با روکش آلومینیوم یا مشابه پوشیده شود تا لوله ها دیده نشده و قابل دسترسی نیز باشند.	*	*	*	*	*			
	تبصره: اجرای لوله کشی سرد و گرم در کف حمامها و سرویسهای بهداشتی عمومی مجاز نبوده و باید در داخل سقف کاذب اجراء شوند. برای لوله های عمودی باید از کانال یا حفره (داخل دیوار) استفاده شود. ضمناً سقف کاذب محلهای مذکور باید باز شو باشند.	*	*	*	*	*			

ملاحظات	درجه متعلقه	وضع موجود	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره	شرح مشخصات	ردیف
			*	*	*	*	*	نمازخانه مردانه و زنانه مجزا با پیش ورودی (کفش کن) باید در محل مناسب مهمانخانه (ساکت و آرام) در نظر گرفته شود.	۷۶
			*	*	*	*	*	تبصره ۱: نمازخانه باید در محل مناسب مانند نیم طبقه اول و یا در محلی دور از سر و صدا و رفت و آمد پیش بینی شود.	
			*	*	*	*	*	تبصره ۲: پیش ورودی یا کفش کن باید طوری در نظر گرفته شود که در موقع باز کردن درب آن، فضای داخل نمازخانه در معرض دید مستقیم قرار نگیرد.	۷۷
			*	*	*	*	*	تبصره ۳: نمازخانه باید دارای مکانی جهت وضو گرفتن باشد این محل باید در خارج از فضای نمازخانه و در مجاورت آن پیش بینی شده و دارای دستشویی با کف شوی فاضلاب باشد. در صورتیکه سرویس بهداشتی مردانه و زنانه عمومی در فاصله نزدیک نمازخانه پیش بینی شده باشد نیاز به محلی برای وضو گرفتن نخواهد بود.	
			*	*				سالن اجتماعات و جشنهای مجزای مردانه و زنانه باید با ورودی مستقل (از خیابان یا محوطه مهمانخانه) و با سرویسهای بهداشتی جداگانه مردانه و زنانه به تعداد لازم در محل مناسب (مجاور سالن) پیش بینی شود. مساحت سالن باید متناسب با نیاز در نظر گرفته شود.	
			*	*				تبصره ۱: در صورت پیش بینی برگزاری جشنها و اجتماعات متعدد بطور همزمان باید چندین سالن مجزا با سرویسهای بهداشتی مجزای مردانه و زنانه به تعداد لازم در نظر گرفته شود.	۷۸
			*					تبصره ۲: مهمانخانه های ۱ و ۲ و ۳ ستاره نیز در صورت لزوم می توانند سالنهای متناسب با نیاز خود طبق شرایط مذکور در فوق برای این منظور پیش بینی نمایند.	
			*					سالن کنفرانس با ظرفیت مناسب و به تعداد مورد نیاز با سرویسهای مجزای مردانه و زنانه به تعداد لازم.	۷۸
			*					اطاق مطالعه و کتابخانه (بدون سرو نوشابه و غذا) در محل مناسب و آرام حداقل به مساحت ۳۰ متر مربع.	۷۹

ملاحظات	درجه متعلقه	وضع موجود	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره	شرح مشخصات	ردیف
			*					پیش بینی محل مناسب برای فوریتهای پزشکی و کمکهای اولیه با پزشک در دسترس جهت ارائه خدمات درمانی به مهمانان.	۸۰
			*	*				پیش بینی محل مناسب جهت ایجاد امکانات تفریحی و سرگرمی سالم برای کودکان و نوجوانان (بصورت سرپوشیده و یا روباز) از قبیل سالن تماشای فیلم، بازی و یا مشابیه.	۸۱
			*	*	*			ورودی اختصاصی برای کارگران با پیش بینی محلی برای رختکن آنان مجهز به کمدهای انفرادی لباس و دارای سرویسهای بهداشتی (دوش، رختکن، مجزا، دستشوئی و توالت) به تعداد لازم در محل مذکور به طوریکه رختکن و سرویسهای بهداشتی در طبقات منحصر به اطاقهای مهمانان قرار نگیرند.	۸۲
						*	*	تبصره ۵: مهمانخانه های یک و دو ستاره نیز حتی الامکان باید دارای چنین ورودی و رختکن باشند.	
			*	*	*	*	*	طاق استراحت کارگران باید در محل مناسب و خارج از طبقات منحصر به اطاقهای مهمانان پیش بینی شود.	۸۳
			*	*	*			طاق غذاخوری خصوصی برای کارگران باید در محل مناسب و خارج از طبقات منحصر به اطاقهای مهمانان پیش بینی شود.	۸۴
			*	*	*			پیش بینی ورودی مجزا با محلی برای بارانداز جهت تحویل و توزین مواد غذایی و نیازمندیهای مهمانخانه، بطوریکه ورودی مذکور دور از دید مهمانان مهمانخانه قرار داشته باشد.	
						*	*	تبصره ۱: برای مهمانخانه های یک و دو ستاره دارای رستوران در صورت نیاز می توان ورودی مذکور را پیش بینی نمود.	۸۵
			*	*	*	*	*	تبصره ۲: در صورت عدم امکان تامین ورودی مذکور، می توان از ورودی کارگران (ماده ۸۳) برای این منظور استفاده نمود.	
			*	*	*	*	*	تبصره ۳: پیش بینی ورودی برای ورود و خروج کارگران و همچنین حمل مواد غذایی از محوطه پارکینگ بلامانع است مشروط بر آنکه در معرض دید مستقیم مهمانان استفاده کننده از پارکینگ نباشد.	

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۸۶	پیش بینی اطاق تحویل‌داری در محل بار انداز:			*	*	*			
	تبصره: برای مهمانخانه های یک و دو ستاره دارای رستوران، در صورت نیاز می توان اطاق مذکور را پیش بینی نمود.	*	*						
۸۷	اطاق مسئول تدارکات و انبار.			*	*	*			
۸۸	انبار مرکزی نگهداری مواد غذایی متناسب با نیاز مهمانخانه .			*	*	*			
۸۹	انبار روزانه مواد غذایی متناسب با نیاز مهمانخانه.			*	*	*			
	تبصره: در مهمانخانه های یک و دو ستاره دارای رستوران، پیش بینی انبار مذکور الزامی است.	*	*						
۹۰	انبار ظروف و لوازم مخصوص آشپزخانه و رستوران متناسب با ظرفیت رستوران.			*	*	*			
۹۱	انبار مرکزی خانه داری جهت نگهداری پتو، ملحفه و غیره متناسب با تعداد اطاقها در مجاورت رختشویخانه.			*	*	*			
۹۲	انبار وسائل فنی و تاسیساتی متناسب با ظرفیت مهمانخانه.			*	*	*			
	تبصره: در مهمانخانه های دو ستاره بیش از ۴۰ اطاق نیز انبار مذکور الزامی است.	*	*						
۹۳	پیش بینی روم سرویس مجهز به تلفن، میز و صندلی در محل مناسب واقع در آبدارخانه و یا آشپزخانه.			*	*	*			
۹۴	سردخانه نگهداری انواع گوشتها (زیر صفر)			*	*	*			
	تبصره: برای مهمانخانه های یک و دو ستاره دارای رستوران، در صورت نیاز می توان سردخانه زیر صفر پیش بینی نمود.	*	*						

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۹۵	سردخانه نگهداری انواع سبزیجات (بالای صفر).			*	*	*			
	تبصره: برای مهمانخانه های یک و دو ستاره دارای رستوران، در صورت نیاز می توان سردخانه بالای صفر پیش بینی نمود.	*	*						
۹۶	پیش بینی رختشویخانه مجهز به ماشین های لباسشویی با ظرفیت مهمانخانه .	*	*	*					
۹۷	پیش بینی رختشویخانه (لاندری) مجهز به ماشین های آب شوئی، خشک شوئی، غلطک و پرس اطو کشی متناسب با ظرفیت مهمانخانه و محلی بعنوان خیاط خانه.				*	*			
۹۸	بخش فنی جهت نگهداری و تعمیرات ساختمان و تاسیسات شامل نقاشی، نجاری، الکتریکی، تاسیساتی، بنایی و غیره.				*	*			
۹۹	محل موتورخانه حرارت مرکزی و تهویه مطبوع باید در طبقه زیرین ساختمان دور از راههای تردد مهمانان پیش بینی شده و حتی المقدور دارای پنجره به فضای باز باشد.	*	*	*	*	*			
۱۰۰	پیش بینی محل مناسب جهت استقرار تابلوهای برق اصلی ساختمان و کنتورهای مربوطه.	*	*	*	*	*			
۱۰۱	پیش بینی محل مناسب جهت استقرار دستگاه مولد برق اضطراری (ژنراتور) بطوریکه دور از دید مهمانان بوده و از نظر صدا ایجاد مزاحمت برای مهمانان ننماید.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۱: مولد برق اضطراری مورد استفاده در مهمانخانه های ۱ و ۲ ستاره باید قادر به تولید انرژی الکتریکی جهت تامین روشنایی اطاقها و سایر محلهای ضروری باشد.	*	*						
	تبصره ۲: مولد برق اضطراری مورد استفاده در مهمانخانه های ۳ و ۴ و ۵ ستاره باید علاوه بر تولید انرژی مذکور در تبصره ۱ قادر به تامین انرژی الکتریکی مورد نیاز دستگاههای تامین کننده آب مصرفی، تهویه مطبوع، سردخانه و آسانسورها نیز باشد.	*	*	*	*	*			

ملاحظات	درجه متعلقه	وضع موجود	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره	شرح مشخصات	رتیف
			*	*	*			پیش بینی اطاق جمع آوری زباله با امکان تخلیه سریع ، بدیهی است محل مذکور باید دور از دید مهمانان و رهگذران باشد.	
						*	*	تبصره ۱: برای مهمانخانه های ۱ و ۲ ستاره در صورت نیاز می توان محل مذکور را پیش بینی نمود.	۱۰۲
			*	*	*	*	*	تبصره ۲: در صورت ضرورت و تایید دستگاههای ذیربط می توان از دستگاههای زیانه سوز با ظرفیت مناسب استفاده نمود.	
					*	*	*	گرمایش اطاقها و فضاهای مورد نیاز باید بوسیله رادیاتور و از طریق سیستم حرارت مرکزی یا مشابه آن تامین شود.	۱۰۳
			*	*				برای تامین گرمایش و سرمایش اطاقها و فضاهای مورد نیاز باید از سیستم تهویه مطبوع استفاده شود.	
					*			تبصره ۱: در مناطق با رطوبت نسبی بیش از حد متعارف و نیز در مناطق خشک با درجه حرارت زیاد، پیش بینی سیستم تهویه مطبوع برای مهمانخانه های سه ستاره الزامی است.	۱۰۴
					*	*	*	تبصره ۲: در مهمانخانه های یک و دو و سه ستاره واقع در مناطق مذکور می توان از کولر گازی استفاده نمود.	
			*	*				تبصره ۳: پیش بینی محل مناسب به منظور استقرار دستگاههای هواساز یا مشابه جهت فضاهای عمومی مهمانخانه.	
					*	*	*	جهت تامین سرمایش اطاقها و فضاهای عمومی، مناطق معتدل می توان از کولر آبی با دریچه تنظیم استفاده نمود.	
					*	*	*	تبصره ۱: محل استقرار کولرهای آبی باید در پشت بام یا محل مناسب دیگری پیش بینی شود بطوریکه علاوه بر اینکه کولرها در معرض دید نباشند صدای آنها نیز برای مهمانان ایجاد مزاحمت ننماید.	۱۰۵
					*	*	*	تبصره ۲: کانال های مربوط به کولرهای آبی کلا باید بصورت توکار پیش بینی شوند.	
					*	*	*	تبصره ۳: کولرهای گازی پیش بینی شده در نماهای ساختمان باید جاسازی شده و طوری تعبیه شوند که با نمای ساختمان هماهنگی لازم را داشته باشند.	

ردیف	شرح مشخصات	یک ستاره	دو ستاره	سه ستاره	چهار ستاره	پنج ستاره	وضع موجود	درجه متعلقه	ملاحظات
۱۰۶	آب تصفیه شده شبکه شهری در سیستم لوله کشی آب کلیه قسمت‌های مهمانخانه باید بطور شبانه روزی و با فشار استاندارد جریان داشته و در نقاط فاقد آب تصفیه شده باید دستگاه تصفیه مورد تایید سازمان ذیربط پیش بینی شود.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۱: احداث منابع ذخیره آب برای مواقع اضطراری با گنجایش مناسب جهت تامین آب مصرفی مهمانخانه با فشار مناسب برای مدت زمان حداقل ۲۴ ساعت الزامی است.	*	*	*	*	*			
	تبصره ۲: در صورت غیر قابل شرب بودن آب مصرفی مهمانخانه، می توان با پیش بینی سیستم لوله کشی مجزا در اطاقها و سایر قسمت‌های ضروری، آب آشامیدنی مورد نیاز را جداگانه تامین نمود.	*	*	*	*	*			
	پیش بینی استخر سرپوشیده، سونا، جکوزی و ...				*	*			
۱۰۷	تبصره: چنانچه استخر بگونه ای پیش بینی شود که از اطاقهای مهمانان و سالنها دید نداشته باشد می توان آنرا بصورت روباز در نظر گرفت.	*	*	*	*	*			
۱۰۸	محل تصفیه خانه استخر باید در محل مناسب و دور از دید مهمانان پیش بینی شود.	*	*	*	*	*			
۱۰۹	پیش بینی زمین تنیس، بد مینتون و امثال آن.				*	*			
	مهمانخانه هائیکه بعد از تاریخ تصویب این ضوابط با احداث آنها موافقت خواهد شد بر اساس همین ضوابط درجه بندی خواهند شد.	*	*	*	*	*			
۱۱۰	تبصره: مهمانخانه هائیکه قبل از تصویب این ضوابط بر مبنای ضوابط قبلی (به شماره ۲۶۷۷۲ مورخ ۱۳۴۶/۹/۱۶) احداث یا تبدیل شده اند تا زمانیکه بنا به تشخیص کمیسیون درجه بندی مهمانخانه ها متناسب با وضعیت زمان و مکان بوده و دارای کیفیت مصوبی از نقطه نظر ساختمانی و معماری باشند بر مبنای همان ضوابط قبلی درجه بندی خواهند شد.	*	*	*	*	*			

نام و امضاء کارشناس نظارت :